

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 9/2004 vp

Hallituksen esitys Etelämannerta koskevan sopimuksen sihteeristön perustamisesta tehdyn toimenpiteen hyväksymisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä toukokuuta 2004 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Etelämannerta koskevan sopimuksen sihteeristön perustamisesta tehdyn toimenpiteen hyväksymisestä (HE 64/2004 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ulkoasiainneuvos Erik Ulfstedt ja lainsäädäntösihteerit Tiina Jokinen, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Etelämannerta koskevan sopimuksen konsultatiivisen kokouksen Madridissa, Espanjassa kesäkuussa 2003 hyväksymän Etelämannerta koskevan sopimuksen sihteeristön perustamista koskevan toimenpiteen.

Toimenpiteellä perustetaan Etelämannerta koskevan sopimuksen pysyvä sihteeristö Buenos Airesiin, Argentiinaan avustamaan Etelämannerta koskevan sopimuksen konsultatiivista kokousta ja ympäristönsuojelukomiteaa niiden tehtävien suorittamisessa. Sihteeristö toimii konsultatiivisen kokouksen alaisena toimielime-

nä. Toimenpiteessä määrätään muun muassa sihteeristön tehtävistä ja sen talousarvioista.

Toimenpide tulee kansainvälisesti voimaan Etelämannerta koskevan sopimuksen mukaisesti, kun kaikki sopimuspuolet, joiden edustajilla oli oikeus osallistua toimenpidettä käsitelleeseen Madridin konsultatiiviseen kokoukseen, ovat sen kansallisesti hyväksyneet. Sihteeristöä koskeva toimenpide on tarkoitettu tulemaan voimaan Suomen osalta tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun toimenpide tulee kansainvälisesti voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-

kunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Etelämannersopimuksen keskeiset päämäärät ovat Etelämantereen demilitarisointi, tieteellisen tutkimustyön säätely ja tutkimuksen vapauden turvaaminen sekä Etelämantereen aluevaatimusten jäädyttäminen. Käsiteltävänä olevalla toimenpiteellä on tarkoitus perustaa pysyvä sihteeristö Buenos Airesiin, Argentiinaan. Toimenpiteessä määritellään muun muassa sihteeristön tehtävät, erioikeudet ja talousarvio. Valiokunta pitää sihteeristön perustamista perusteltuna sopimukseen liittyvien tehtävien laajentuessa ja erityisesti ympäristönsuojelun koordinaation ja tiedonvaihdon vahvistamiseksi.

Sihteeristön perustamista koskeva toimenpide edellyttää kaikkien 27 konsultatiivisen osapuolen hyväksymistä. Sihteeristö toimii tällä hetkellä väliaikaisesti ja sen rahoitus perustuu vapaaehtoiseen rahoitusosuuteen. Toimenpiteen

voimaansaattaminen turvaisi sihteeristön toiminnan jatkuvuuden ja vakauden. Sihteeristön perustamista koskevan toimenpiteen hyväksymisen taloudelliset vaikutukset ovat esityksen mukaan Suomen osalta noin 30 000 Yhdysvaltain dollaria vuodessa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy 9—20 päivänä kesäkuuta 2003 Madridissa pidetyn Etelämannerta koskevan sopimuksen konsultatiivisen kokouksen hyväksymän toimenpiteen Etelämannerta koskevan sopimuksen sihteeristön perustamisesta.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Liisa Jaakonsaari /sd
vpj. Mari Kiviniemi /kesk
jäsen. Ulla Anttila /vihr
Jouni Backman /sd
Antero Kekkonen /sd
Eero Lankia /kesk
Henrik Lax /r

Suvi Lindén /kok
Petri Neittaanmäki /kesk
Kalevi Olin /sd
Maija Perho /kok
Jari Vilén /kok
Ben Zyskowicz /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.